

ŽELEZARNA JESENICE informator

Jesenice, 23. marca 1992

Štev. 14/II

Prenos valjanja debele pločevine

Ček o tem sta pripravila svetovalec za strateški razvoj Aleksander Mandeljc in direktor SEIKO Franc Brelih.

Valjarna debele pločevine kot del proizvodnega programa železarne je v preteklosti doživela več strukturnih sprememb, od katerih so pomembne predvsem:

- izgradnja nove valjarne debele pločevine z Lauthovim triom in ustavitev stare valjarne v letu 1949;
- uvedba dvostopenjskega valjanja debele pločevine iz bram, prevlanih v valjarni bluming v slabe, po letu 1965;
- opuščanje proizvodnje navadne in ladijske pločevine in postopno osvajanje tehnologije visokovrednih konstrukcijskih pločevin po letu 1967;
- opustitev prevlanih slabov po izgradnji Jeklarne 2 v letu 1987 in prehod na direktno valjanje debele pločevine iz kontinuirano litih slabov.

Skladno s tem razvojem so bile v valjarni debele pločevine postopno dograjevane moderne zmogljivosti za termično obdelavo in razrez pločevine. Nerešeno pa je ostalo vprašanje valjanja na zastarelem valjčnem ogrodju, ki je bilo tehnološko in stroškovno izredno problematično.

Tako je bila že leta 1986 imenovana delovna skupina, ki

je proučila možnosti valjanja debele pločevine na valjčnem ogrodju bluming in izdelala tri različne predloge. Predlog o prenosu valjanja debele pločevine se je obravnaval skupaj s predlogom za rekonstrukcijo valjarne blumig štekel, do česar pa žal zaradi pomanjkanja denarja ni prišlo.

Zaradi vse bolj slabega stanja valjčnega ogrodja in ogrevnih peči v valjarni debele pločevine je bilo v začetku lanskega leta sklenjeno, da se intenzivno prične pripravljati investicijski program za prenos valjanja debele pločevine na bluming.

Predvidene prednosti prenosa valjanja so naslednje:

1. Večja izkoriščenost naprav v valjarni bluming štekel oziroma v vroči valjarni Bela (VVB). Okviren izračun je pokazal, da bo valjarna dodatno obremenjena za dan ali dva, kolikor je tudi prostih zmogljivosti.
2. Večja izkoriščenost ogrevnih peči VVB; tako je manjši delež slepega kurjenja in nižja poraba zemeljskega plina za okrog 5%.
3. Možnost doseganja višjih deformacij pri valjanju na blumingu in s tem večja produktivnost.
4. Ožje dimenzijske tolerance oziroma manjši izpad že valjane pločevine, kar vpliva na zmanjševanje nekurantnih zalog.
5. Manjši potroški energije, predvsem zemeljskega plina, za ogrevanje. Po podatkih za leto 1990 se specifična poraba zmanjša skoraj za polovico (spec. poraba zemeljskega plina v potisni peči VDP je 120

Nm na tono, v potisni peči VVB pa 65 Nm na tono).

6. Povečanje izplena od slaba do izdelane pločevine s 74 na okrog 87% ali za 13% več.

7. Za približno polovico manjši stroški vzdrževanja. Vrednotenje vseh teh učinkov pokaže, da bo vsaka tona debele pločevine po prenosu valjanja prispevala k pokrivanju indirektnih stroškov 93 DEM več kot dosedaj. To pomeni, da bo naložba pri letni proizvodnji 35.000 ton pločevine povrnjena v enem letu.

Obseg rekonstrukcije VVB zajema: razširitev dovodnih valjčnic od izstopa potisne peči, da se omogoči transport slabov širine 1560 mm; razširitev rampe za odbrizg ška je do širine 1700 mm; postavitev prečnega transporterja za prenos pločevine z maksimalno dolžino 32 m z delovnih na transportne valjčnice s komandno kabino; postavitev transportnih valjčnic v skupni dolžini 115 m za transport pločevine na razrez in naprej v adjustažo, do odvzema z žerjavom; postavitev sektorja z dvema šobama za prečni razrez pločevine na maksimalno dolžino 12 m s komandno kabino; predelava klesčnega žerjava za prenos pločevine s konzolo, opremljeno z magneti; ureditev talne površine adjustaže za zlaganje pločevine in ureditev transportnih poti za odvoz pločevine v profitni center Predelava debele pločevine. Dimenzije vložka (konti liti slabi iz Jeklarne Bela) so: debelina 160 in 200 mm, širina 1060 in 1560 mm (lahko tudi

vmesne), dolžina pri enorednem zakladanju 4000 do 6000 mm, pri dvorednem zakladanju 1800 do 2400 mm; teža slabov je 2,4 do 14,7 tone. Dimenzijski asortiment sega pri debelini od 8 do 120 mm, pri širini od 1060 do 2060 mm in pri dolžini do maksimalno 12.000 mm (mnogokratnik končnih dolžin).

Pred pričetkom valjanja je bila pripravljena skripta za delavce v vodstvu, pri prevzemu materiala in zalaganju v potisno peč ter odgovorne za valjanje, transport, razrez in odpremo. Tako so se lahko okvirno seznanili s tehnološkim postopkom prenosa valjanja debele pločevine in nalogami, ki jih bodo imeli pri tem.

Prvo poizkusno valjanje je bilo 21. februarja 1992. Od osmih vloženi slabov jih je bilo izvaljenih pet s skupno težo okrog 20 ton. Izvajalci so izrabili testiranje za odstranjevanje napak, valjavci pa za korekcijo načrtov valjanja. 6. marca je bilo od osmih založenih slabov izvaljenih sedem slabov s skupno težo okrog 30 ton. Valjane so bile širine od 1560 mm do 2060 mm in debeline 20 in 10 mm. Geometrija valjane pločevine je bila zadovoljiva, še vedno pa so bili problemi z opremo prevlačnika in valjčnic. 12. marca je bilo založenih in izvaljenih 107 slabov s skupno težo okrog 550 ton. Valjanje je v celoti uspelo, čeprav so predvideni ritem še vedno motile prekinitev zaradi okvar na novi liniji.

Valjavci in vodstvo Vroče valjarne Bela so se zelo izkazali, saj so v izredno kratkem času osvojili novo tehnologijo valjanja debele pločevine.

Projekt prenosa valjanja debele pločevine so izvedli strokovnjaki iz Železarn, kjer je bila izdelana tudi večina nove opreme. Da bi bili stroški čim manjši, je bil uporabljen največji možni del obstoječe opreme. Ta naložba je zelo hitro začela normalno obratovati in je upravičila svojo realizacijo.

Pri njej so poleg tehničnih služb družbe SEKO sodelovali tudi strokovnjaki iz obeh profitnih centrov in holdinga. Temeljite priprave vseh pa so prispevale, da sta bili nova tehnologija in proizvodnja tako kvalitetno kot količinsko zelo hitro osvojeni.

4. seja Upravnega odbora

je bila v petek, 13. marca, na njej pa so obravnavali sprejem zaključnega računa za leto 1991 in predlog gospodarskega načrta za leto, izvajanje druge faze presežnih delavcev, imenovanje Disciplinske komisije in Odbora za pritožbe, dopolnitve Statuta in potrditev listin za manj prejete osebnostne dohodke ter ustanovitev dveh novih profitnih centrov.

Doseženi poslovni rezultati Železarn v lanskem letu so zelo slabi (čez dve milijardi tolarjev izgube) in cilji zaradi zunanjih in notranjih vzrokov niso bili doseženi. Opaznejši premiki na bolje pa ne kažejo niti prvi letošnji meseci, zato Upravni odbor poziva slovensko vlado, da se najkasneje do 15. aprila opredeli do pripravljenega Programa finančne sanacije in rekonstrukcije Slovenskih Železarn, saj bo v nasprotnem primeru njihov poslovni obstoj in obstoj naše železarnes resno ogrožen. Šele po odločitvi vlade bo mogoče določiti tudi realnejši gospodarski načrt.

Upravni odbor se je seznanil tudi s stanjem prve faze presežnih delavcev. Od 498 presežnih delavcev je bila 87 delavcem odločba o presežku razveljavljena, 40 delavcem pa 6-mesečni odpovedni rok. Še ni pričel teči zaradi trajanja bolniške odsotnosti ali porodniškega dopusta. Ostalim presežnim delavcem je trajno delovno razmerje že prenehalo ali se jim izteka. Za drugo fazo je pripravljen spisek 72 delavcev različnih stopenj izobrazbe, ki jih v Železarni ni bilo mogoče razporediti na ustrezna delovna mesta. Upravni odbor

je naložil kadrovske službi, da drugo fazo presežkov izpelje v skladu z zakonskimi določili čimprej.

Ker se je decembra lani iztekel mandat Disciplinske komisije in Odboru za pritožbe, je Upravni odbor imenoval nova organa, ki bosta pričela z delom takoj. Disciplinska komisija bo delovala ločeno po posameznih enotah Železarn, pritožbeni organ pa bo enoten. Ta je zaradi določil Kolektivne pogodbe drugačen kot doslej; v tričlanskem senatu sta po dva predstavnika lastnika in en predstavnik delavcev. Tako so del članov predlagali direktorji posameznih enot, del pa oba sindikata.

Statut Železarn je bilo treba dopolniti, ker je Železarna od vlade dobila koncesijo za posredovanje dela in zaposlitve delavcem v delovnem razmerju in brezposelnim osebam (borza dela).

Na zahtevo sindikatov je odbor sklenil, da se delavcem Železarn v skladu s Kolektivno pogodbo izdajo listine za manj prejete plače od lanskega aprila do decembra, s katerimi bodo delavci lahko sodelovali v procesu lastninjenja. Glede uporabe listin v primeru stečaja pa bodo še razpravljali.

Odbor je potrdil ustanovitev dveh novih profitnih centrov: UNIMAT (predelava in izdelava ognjevarnih materialov in odpadnih elektroodnih mas) in SKO (razširjena dejavnost varilno-tehničnega laboratorija). Če bosta profitna centra v šestih mesecih dokazala možnosti samostojnega delovanja, bo mogoče ustanoviti tudi mešane družbe.

Kot organ upravljanja je Upravni odbor razpisal natečaj za podelitev Pantzove nagrade za leto 1992 in imenoval petčlansko komisijo za izbor nagrajenca.

Interne Informacije Informator
izdaja Železarna Jesenice.
Ureja jih Lilijana Kos.
Tel. štev. uredništva je 22-71.